

Zumaiari bira Vuelta a Zumaia

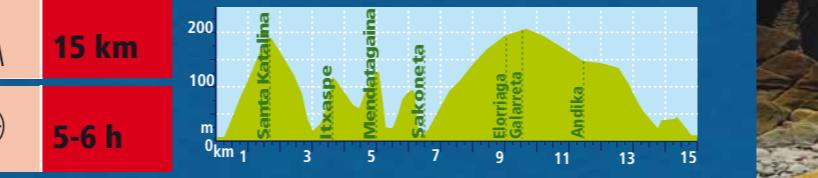

umaiako Indamendi elkartea urtero egiten duen "Zumaiari bira" ibilbidean oinarrituago. Oso ibilbide erosoa da, zementuzko eta asfaltozko bideetan zehar doa gehienbat eta ezin hobeto biltzen ditu kosaldearen eta barnealdearen alderdirik erakargarriena ibilbidean zehar bi aldiz gurutzatzen da Urola ibaia, eta zenbait landa-auzu zeharkatzera: Artadi, Oikia, Ibañarrieta eta Elorriaga. Mendi eta baserri ingurunea zeharkatzen ditu, eta guk erlojuaren orratzen norabidean egitea proposatzen dugu, ibilbideak dituen delpak alderik errazenetik igoz. Ibilbide hau mendiko bizikletan ere egin daiteke. Denetan, erosagoa izan dadin, ibilbidea hemen proposatutakoaz bestelakoan egin daiteke, eta txikitan: erdibidean, hobe da Arroara joan eta geroxeago hortik jarraitzea; edo ibilbidearen azken zatian, zuñizean Zumaiara doan nista asfaltatuari jarrai diezaike...

Deba - Zumaia

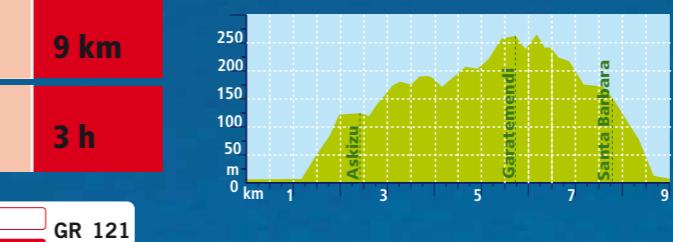
Flyscharen ibilbidea / Ruta del Flysch

ta jende gehiagok egiten duen txangoa da; izan ere, Euskal Herriko kostaldeko zoragarri eta interesgarrienetako bat ezagutzeo aukera emango digu, orain kostaldeko biotopo izendatu duten Deba-Zumaia natur ingurunean barneratzen bilbide honi esker, ordu batzuetan, gure planetaren historiako 50 milioi urte baino o geruzaz geruza biltzen dituzten estratuen hurrenkera etengabea ikusi ahal izango Debaren eta Zumairen arteko ibilaldiak ibilbide bat baino gehiago ditu. Horietatik egiteko aukera ere badago-, eta, horietatik, hau da guk proposatzen duguna: edo Gipuzkoako Bira ibilbideari jarraitzea. Beraz, ibilaldi honeyan GRaren marka arriei jarraitu besterik ez dago. Ibilbideea edozein noranzkotan egin daiteke, baina bebara Euskotrenet joan eta Zumaia oinezitztza proposatzen dizugu. Era asko paisaiak ikus ditzakegun ibilbide honetan, kostaren gaineko hainbat talaiaarekin dugu topo, lehendabiziko Santa Katalinako ermita. Ibilbidearen erdi aldera, du GR une batez utzi eta Mendatagaina eta Sakonetako itsaslabar handi-handiak. Itsasbeheran, leku horretan bertan, marearteko zabalgune ikusgarria ere zeharka gu: itsaslabar eder-ederrak daude, flysch-a agerian dutela. Gaur egun sinestezina den bazaigu ere, 1970eko hamarkadan, ingurune horretan zentral nuklear bat oso asmoa zegoen. Kostalde honen guztien inguruaren hainbat istorio daude, berroiarri buruzkoak, olagarroaren arrantzari buruzkoak eta beste zenbait konturua. Ez dugu ahaztu behar, geoparkeak ibilbide gidatu hau eta askoz gehiago

Zumaia - Zarautz

Kostaldeko bi herri hauetan ibilbide atsegina eta eroso bat eginez lot ditzakegu, bi herrietatik barrena kostalde partetik doan GR-121 bidezidorrai esker. Euskotren konpainiak nahiz autobus konpainiak eskaintzen duten zerbitzuarekin osatzen badugu, denboralaburrean itzul gaitezke gure abialekura. Ibilbide honetan Gipuzkoako kultur paisaiaririk berezienetako bat izango dugu lagun, hots, txakolinetarako mahastiek eskaintzen digutena, sarritan itsas bazterrean ere topatuko ditugunak eta inguru honi ospe handia ematen diontenak.

Zumaiako Narondo ibaiaren gaineko oinezkoen zubitik abiatu ondoren, itsasadarrean inguratutako beharko dugu Zuloaga museoa aldamenean, eta bertan ekingo diogu Askizuko aldera eramango gaituen aldapari. Ibilbidea ongi markatua dago, eta beraz, GR bideetako marka bereziei erreparratu besterik ez dugu izango. Ibilbidea, gainaldera iritsi ondoren, kostaldeko erlaitzean barrena doa; erliebe hori nagusituko zaigu Bidasoaren bokaletik hasi eta Gipuzkoako kostalde osoan. Poliki-poliki gora eginez, berehala ikusiko dugun Getariako erliebea beheko partean, baita San Anton mendi nabarmena ere. Garatemandatutako tontorrean, gure ibilbideko punturik garaienean, III. Gerra Karlistako (1871-1876) gotorleku baten hondakinak ikus ditzakegu; karlisten gudarosteek eraiki zuten Getaria bombardatzeko, hura liberalen esku baitzegoen. Artelatz-basotxoak eta zuhaitz bakanak, Mediterraneo aldeko Europaren oso ugariak izan arren, oso bitxiak dira gure latitude hauetan. Antzinako klima-baldintzak egungoak bezalakoak izan ez zirela frogatzen duten lekuak dira. Ibilbidearen azken partean galtzada-harrizko tarte batzuk izango ditugu, eta Zarautzera eramango gaituen azken jaitsiera baino lehen, Santa Barbara ermitaren ondotik igarotzeko gara; toki horretan, une batez bidetik urruntzea merezi du, Zarauzko badiaren etxaldeareen ikuspegi paregabeekin gozatzeko.

Las dos localidades costeras pueden ser enlazadas en un agradable y cómodo recorrido gracias al trazado del sendero GR-121 que discurre por ellas en su travesía litoral. Combinándonos con el servicio de euskotren o autobús podremos también regresar a nuestro lugar de partida en poco tiempo. En este recorrido nos acompañará uno de los paisajes culturales más llamativos de Gipuzkoa, como son los viñedos de txakoli, situados en ocasiones incluso junto al mar, y que han dado gran renombre a la zona.

Desde el puente peatonal sobre el río Narrondo en Zumaia hay que bordear la ría hasta las proximidades del museo Zuloaga, punto en el que se inicia el ascenso en dirección a Askizu. El itinerario se encuentra balizado por lo que tan solo deberemos fijarnos en las marcas propias del GR. El camino, una vez ganada altura, discurre por el cordal costero, relieve que desde el Bidasoa domina la costa de Gipuzkoa. Asciende pausadamente y pronto observaremos el relieve de Getaria abajo con su característico monte San Antón. En la cima de Garateaña (Garatemendi), punto álgido de la ruta, se conservan las ruinas de un fuerte de la III Guerra Carlista (1871-1876), y que fue construido por las tropas carlistas con el propósito de bombardear Getaria, integrada en el bando liberal. Los bosquetes de alcornoques e individuos sueltos, propios de la Europa Mediterránea, son una especie muy rara en esta latitud. Su presencia es un testimonio de un pasado con condiciones climáticas muy distintas a las actuales. En el último tramo del recorrido hallaremos tramos de calzada, y antes de la bajada final a Zarautz el camino discurre junto a la ermita de Santa Barbara, punto al que merece la pena desviarse para contemplar las insuperables vistas de la ensenada de Zarautz y la costa.

Recorrido inspirado en la "Vuelta a Zumaia", realizado anualmente por el club de montaña Indamendi de Zumaia. Es una excursión muy agradable que combina muy bien los atractivos de la costa y del interior, y que discurre por lo general por pistas de cemento o asfalto. A lo largo de la caminata se cruza dos veces el río Urola y se atraviesan los pequeños núcleos rurales de Artadi, Oikia, Ibañarrieta y Elorriaga, todo ello a través de un entorno de montes y caseríos. En función de las pendientes que presenta el itinerario proponemos hacer la ruta en el sentido de las agujas del reloj. El recorrido es también apto para bicicleta de montaña, aunque para hacerlo cómodamente se puede optar por desviarse del trazado aquí propuesto en dos breves tramos: en la mitad del recorrido conviene tomar la dirección de Arroa y enlazar con el recorrido poco después, e igualmente, al final de la ruta se puede seguir la última pista asfaltada que llega directamente

- Itsaslabarren ondotik gabiltzanean, arreta handiz ibili behar dugu, batez ere haurrekin edo talde batekin baldin bagoaz. Kontuan hartu behar dugu, gainera, itsaslabarren ertzak ezezagunekoa izan daitezkeela eta horien azpian luiziak izaten direla sarritan.
- Garraio publikoa oso baliagarria eta erosoa izango zaigu proposatutako ibilbideak egiteko.
- Errespeta dezagun zeharkatzen dugun landa-ingurunea edo natur ingurunea, larriadiak, soroak, baratzak eta inguruko aziendak. Ixti ditzagun bidean topatzen ditugun langak eta atakak. Mendira gure zakurrarekin joaten bagara, inori enbarazurik ez egiten saiatuko gara, eta beharrezkoak bada, lotuta eramango dugu.
- Eraman dugun guztia ekarrí behar dugu itzuleran: zaborba, ontziak, zigarrorrik eta abar.
- Errespeta dezagun landareta naturala. Ez dezagun, halaber, zuhaitzetan, arroketan edo harrietan ezer idatzi, margotu edo grabatu. Ez dezagun alferrikako zaratarik egin eta goza dezagun soinu naturalak entzunez.
- Arropa eta oinetako egokiak eramatea komeni da, janari pixka bat eta behar den ur guztia, eta ibilaldi luzeetan ez zaigu gaizki etorriko botikin bat.
- Ibilaldia luzea bada, aurrez plangintza bat egitea eta meteorologia-zerbitzuak konsultatzea komeni da.

CONSEJOS A TENER EN CUENTA

Cuando paseamos cerca de los acantilados debemos extremar la precaución para evitar caídas y accidentes, en especial si vamos con niños o en grupo. Hemos de tener en cuenta además que los bordes de los acantilados pueden ser inestables y que bajo ellos se producen frecuentes desprendimientos.

- Instables y que bajo ellos se producen frecuentes desprendimientos.
- El transporte público nos puede ser muy útil y cómodo para realizar los recorridos propuestos.
- Respetemos el entorno rural o el medio natural por el que discurremos, los prados, cultivos, huertas y ganados de la zona. Cerremos las langas y portillos que encontremos en el camino. Si llevamos nuestro perro al monte, nos preocuparemos de que no moleste, y si es preciso lo ataremos.
- Debe regresar con nosotros todo lo que hemos traído: basura, recipientes, colillas, etc.
- Respetemos la vegetación natural. Tampoco escribamos, pintemos o grabemos en árboles, rocas o piedras. No provoquemos ruidos innecesarios y disfrutemos de los sonidos naturales.
- Es conveniente llevar vestimenta y calzado adecuado, algo de comida y agua de reserva, y en excursiones largas no está demás un botiquín.
- Si el recorrido es largo conviene planificarse y consultar los servicios meteorológicos.

